

[Начало](#) > ... > [Семейноправни Въпроси И Наследство](#) > [Родителска Отговорност — Родителски Права И Право На Лични Отношения С Детето](#) > [Gibraltar](#)

Родителска отговорност — родителски права и право на лични отношения с детето

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Гибралтар

1 Какво на практика означава правният термин „родителска отговорност“? Какви са правата и задълженията на носителя на родителска отговорност?

За целите на правото на Гибралтар терминът „родителската отговорност“ обхваща родителските права, грижите за дете и контрола над него, които обикновено се упражняват от родителя или родителите или от назначен настойник/попечител. Обикновено родителят или настойникът/попечителят отговаря за упражняването на родителските права и отглеждането на детето, както и за управлението на всяко имущество, което принадлежи на детето или е държано на доверително управление за него.

Терминът „родителска отговорност“ обхваща бащата, майката или всеки назначен настойник/попечител, който изпълнява родителската си отговорност във връзка с конкретно дете. Родителската отговорност обхваща също осъществяването на контрол — пряко или чрез предоставяне на напътствия — по начин, който е подходящ за етапа на развитие на детето. Тя обхваща и отглеждането на детето, ако то не живее с родителя, поддържането на редовни лични отношения и пряк контакт, както и изпълняването на ролята на законен представител на детето, ако това е необходимо.

2 Като общо правило, кой носи родителска отговорност за детето?

Във връзка с упражняването на родителски права или отглеждането на дете и управляването на неговото имущество по принцип майката разполага със същите права и власт като бащата. Правата и властта на майката и бащата са еднакви и могат да бъдат упражнявани от всеки от тях еднолично.

[Гибралтарските съдилища](#) могат да се произнасят по тези общи права.

Според гибралтарското право, когато към момента на раждането на детето бащата и майката са сключили брак помежду си, всеки родител носи родителска отговорност за детето. Ако обаче те не са сключили брак, родителска отговорност при раждането носи само майката. Това не е строго или абсолютно правило, тъй като според гибралтарското право, когато бащата е вписан от майката като „баща“, той придобива родителска отговорност за детето. Това може да стане и чрез разпореждане от съда.

Едно, две или повече лица също биха могли да имат родителски права по отношение на детето. Те обаче не могат да упражняват тези права без съгласието на другото лице или, в зависимост от случая, на всяко от другите лица, освен ако това не е предвидено в разпореждане на съда, акт или споразумение.

3 Ако родителите не са в състояние или не желаят да упражняват родителска отговорност за детето си, може ли друго лице да бъде назначено на тяхно място?

При смъртта на родител преживелият родител става настойник/попечител на детето еднолично или съвместно с друг настойник/попечител, назначен от починалия родител. Ако починалия родител не е назначил настойник/попечител или определеният за такъв е починал или откаже да поеме това задължение, настойник/попечител може да бъде назначен от съда, ако последният счете това за целесъобразно.

По молба, подадена от майката или бащата на дете, съдът може да издаде разпореждане за местопребиваването на детето и правото на лични отношения на майката или бащата с него. Съдът разполага и с правомощието да установява местопребиваването на детето при всяко лице (независимо дали това е единият от родителите или не). Установяването на местопребиваването само при единия родител обаче е неизпълняемо, докато и двамата родители живеят заедно.

4 Ако родителите се разведат или се разделят, как се решава въпросът за родителската отговорност за в бъдеще?

В случай на развод Върховният съд на Гибралтар (*Supreme Court of Gibraltar*) разполага с правомощието, което може да бъде упражнено преди или след окончателното постановление, да издава разпоредба във връзка с упражняването на родителските права, издръжката и образованието на децата от брака или дори да разпорежда образуването на производство за поставяне на децата под закрилата на съда. Върховният съд не може да постанови окончателно решение за развод, освен ако не е убеден, че по отношение на всички деца са постигнати удовлетворителни договорености.

Когато родителите се разделят, между страните може да бъде сключено споразумение, съгласно което едната от тях може да избере да се откаже от всички или от някои от родителските си права. Такова споразумение обаче няма да бъде изпълнено от съда, ако той смята, че изпълнението му няма да бъде в полза на детето.

5 Ако родителите сключат споразумение по въпроса за родителската отговорност, какви формалности трябва да се спазят, за да стане споразумението правнообвързващо?

Както е посочено във въпрос 4 по-горе, когато родител сключва споразумение за раздяла, с което възнамерява да се откаже от всички или от някои от родителските си права, такова споразумение ще бъде изпълнено от съда само когато съдът счете, че изпълнението му би било в полза на детето.

6 Ако родителите не могат да постигнат споразумение по въпроса за родителската отговорност, какви са алтернативните средства за разрешаване на спора, без да се стига до съд?

Ако въпросът за родителската отговорност е повдигнат в контекста на бракоразводно дело, вземането на решение по този въпрос е от компетентността на Върховния съд на Гибралтар. Възможно е обаче получаването на определен вид социално подпомагане чрез брачни консултации. Услугата за брачни консултации се предоставя от Римокатолическата църква в Гибралтар. Някои от тези въпроси е възможно да бъдат разрешени и чрез медиация.

7 Ако родителите стигнат до съд, по какви въпроси, свързани с

детето, съдията може да постанови решение?

Съдията може да се произнесе по всеки въпрос, който според него може да засегне благосъстоянието на детето.

8 Ако съдът реши единият родител да има еднолично попечителство над детето, означава ли това, че този родител може да решава всички въпроси, свързани с детето, без предварително да се консултира с другия родител?

След като упражняването на родителските права се предостави изцяло на даден родител, той може да взема решение по всички въпроси, свързани с детето, без предварително да се консултира с другия родител, освен ако това не е в нарушение на съществуващо съдебно разпореждане, например разпореждане относно личните отношения с детето.

9 Ако съдът реши родителите да имат съвместно попечителство на детето, какво на практика означава това?

Съвместното упражняване на родителски права означава, че и двамата родители имат еднакви права и отговорности във връзка с детето. Тези права могат да бъдат упражнявани съвместно или еднолично.

10 Към кой съд или орган трябва да се обърна, ако искам да подам молба за родителска отговорност? Какви формалности трябва да се спазят и какви документи трябва да приложат към молбата си?

Ако молбата за родителска отговорност е подадена във връзка със или като последица от бракоразводно дело, тя следва да бъде подадена до Върховния съд на Гибралтар. Молбата се подава като призовка за образуване на съдебно производство, подкрепена от доказателство под формата на клетвена декларация. При подаването на тези документи деловодството на Върховния съд определя дата за разглеждане на молбата.

Молбите за дете, нуждаещо се от грижи, които трябва да бъдат подадени до отделение на съда, следва да бъдат подавани до Върховния съд на Гибралтар.

Когато въпросът за родителската отговорност не се повдига в рамките на бракоразводно дело, молбата се подава до Магистратския съд на Гибралтар (*Magistrates' Court of Gibraltar*). Молбата следва да бъде под формата на писмена жалба, в която се посочват търсената мярка и основанията, на които се базира. Към молбата трябва да бъдат приложени копие от удостоверението за раждане на детето, както и копие от брачното удостоверение, когато е приложимо. При получаването на жалбата съдът пристъпва към изготвяне на списък с въпроси, които трябва да бъдат разгледани, и уведомява родителите за датата на връщане.

11 По какъв ред се решават тези дела? Съществува ли бързо производство?

Във всички случаи Върховният съд или Магистратският съд определя дата за разглеждането на съответната молба и уведомява страните. На определената дата страните следва да присъстват в съда заедно със своите процесуални представители, ако е приложимо.

Бързи производства са възможни в случаите, когато се оказва, че детето се нуждае от грижа.

12 Мога ли да получа правна помощ за покриване на разносните по производството?

Както в Магистратския съд, така и във Върховния съд може да бъде предоставена правна помощ, подлежаща на проверка на средствата, с които разполага искащият помощ. Молбите за правна помощ във всеки съд следва да се подават до Върховния съд, а формулярите на молбите могат да бъдат получени от деловодството на Върховния съд.

13 Възможно ли е да се обжалва решение за родителска отговорност?

Решение за родителската отговорност, постановено от Магистратския съд, се обжалва пред Върховния съд. Когато решението е постановено от Върховния съд, то може да бъде обжалвано пред Апелативния съд.

14 За изпълнението на решение относно родителската отговорност в някои случаи може да е необходимо да се подаде молба до съд или до друг орган. По какъв ред се извършва това?

Молбата следва да бъде подадена до съда, който е издал първоначалното разпореждане за родителската отговорност. Ако това е бил Магистратският съд, следва да бъде подадена жалба, в която се посочват основанията за жалбата. Във Върховния съд следва да се подава призовка за образуване на съдебно производство, която трябва да бъде подкрепена от доказателство под формата на клетвена декларация, ако е целесъобразно.

15 Какво трябва да направя, за да може решение за родителска отговорност, издадено от съд в друга държава членка, да бъде признато и изпълнено в тази държава членка?

В Гибралтар е възможно да бъде признато постановено в държава членка решение за родителската отговорност, произтичащо от бракоразводно дело, производство за законна раздяла или за унищожаване на брака. За да бъде изпълнено такова решение, до Магистратския съд следва да се подаде декларация за изпълнимост.

16 Към кой съд в тази държава членка трябва да се обърна, за да оспоря признаването на решение за родителска отговорност, постановено от съд в друга държава членка? Каква е процедурата в такива случаи?

Решението по молбата за декларация за изпълнимост може да бъде обжалвано от всяка страна. Ако решението е постановено от Магистратския съд, то се обжалва пред Върховния съд.

17 Кое право прилага съдът в производство по родителската отговорност, когато детето или страните по делото не живеят в държавата членка на съда, или са с различно гражданство?

Съдилищата в Гибралтар прилагат правото на Гибралтар, което включва местното законодателство, както и всички закони (*Acts*) или други разпоредби, които периодично обхващат Гибралтар.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

■ Последна актуализация: 09/08/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.